

REVISTA ECONOMICĂ.

Apare odată pe săptămână.

„Revista Economică” se publică din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina”, „Ardeleana”, „Auraria”, „Beregsana”, „Berzovia”, „Bihoreana”, „Bistrițana”, „Bocșana”, „Brădetul”, „Cassa de păstrare”
Miercurea, „Cassa de păstrare” Seliște, „Chioreana”, „Cordiana”, „Corvineana”, „Crișana”, „Detunata”, „Doina”, „Economia”
Cohalm, „Economul”, „Făgețana”, „Fortuna”, „Furnica”, „Grănișterul”, „Hașegana”, „Hondoleana”, „Hunedoara”, „Iulia”, „Lipovana”,
„Lugoșana”, „Lucașfărul”, „Mercur”, „Mielul”, „Munteana”, „Mureșana”, „Mureșanul”, „Nădlăcana”, „Nera”, „Olteana”, „Oraviceana”,
„Patria”, „Plugarul”, „Poporul”, „Racoșana”, „Sătmăreana”, „Sebeșana”, „Selăgeana”, „Sentinela”, „Sălțania”, „Someșana”, „Steaua”,
„Timișana”, „Ulpiana”, „Unirea”, „Victoria”, „Vlădeasa”, „Zărândeana” și „Zlăgneana”.

Prețul de prenumărare:
pe 1 an K 12.—, pe 1/2 an K 6.—.

DIRECTOR
Dr. CORNEL DIACONOVICH.

Taxa pentru inserțiuni:
de spațiul unui cm² câte 10 fileri.

Anul VI.

Sibiu, 24 Decembre 1904.

Nr. 52.

Puterea băncilor naționalităților.

În fața numeroaselor și incalificabilelor atacuri, ce continuu și la toată ocaziunea se îndreptează în o mare parte a presei maghiare contra institutelor de bani a naționalităților și în prima linie contra băncilor române — de sigur multora din cetitorii noștri și și din cetitorii ziarelor maghiare le va fi părut o enigmă, că băncile ponegrite în tot chipul, în butul atacurilor, totuși continuă a exista, a prospera și a se desvolta an de an, precum reese aceasta cu evidență din rapoartele și bilanțurile lor anuale.

Intrebate asupra acestei chestiuni, ziarele bârfitoare fără indoială ar deslega enigma în felul lor. S'ar grăbi a atribui întreg progresul realizat de băncile naționalităților, puternicului succurs material, ce ele afirmativ îl primesc din România, dela „Ligă”, din Germania dela „Deutscher Schulverein” și din Rusia dela „Societatea slavă-fila” și Dumnezeu mai scie de unde. Oamenii nepreocupați și cunoscători ai stărilor reale dela băncile noastre însă — spre norocire sunt destui de aceștia chiar și în cercurile neașe maghiare — sciu prea bine, că toate acestea nu sunt decât calumnii tendențioase și halucinațiuni ale unor creeri inferbintați.

Intreg secretul, pe basa căruia băncile nemaghiare din țară pot înregistra an de an rezultate tot mai frumoase în activitatea lor, residă în prima linie în soliditatea lor și în absoluta încredere, ce și-au știut-o câștiga pe baza aceasta la publicul mare; precum și în culața, cu care caută a servi interesele clientelei lor, fără nici o deosebire de naționalitate.

Ce privesce în special băncile românesce putem constata cu satisfacțiune, că în tre-

cutul de preste trei decenii a acestor aședă-minte nu s'a ivit nici un singur cas de mal-versațiune, spre paguba deponentilor ori a altor creditori ai acestor societăți; iar casuri de concurs, în acest interval relativ destul de lung, n'avem de înregistrat decât unul singur, întâmplat în trecutul apropiat, la un mic institut de al nostru din părțile bănățene. Și aci însă pagubele nu vor fi decât de tot neînsemnate, considerând, că la finea anului 1902 suma Depozitelor și a Reescomptului dela institutul din chestiune s'a cifrat d'abia cu K 21.000.

Nu tot așa se poate zice în general despre instituturile în al căror interes se inscenează și se poartă de cele mai multe ori întreaga campanie ziaristică contra institutelor noastre de bani. La seria de falimente frauduloase și malversațiuni senzaționale, despre cari s'a raportat în anii din urmă din diferitele părți ale țării și cari au dus la ruină materială adeseori ținuturi întregi, — băncile nemaghiare n'au participat de loc, din contra acelea s'au întâmplat toate, fără excepțiune, la instituturile de bani maghiare. Nu este deci mirare dacă între astfel de împrejurări încrederea publicului se întoarce spre instituturile de bani nemaghiare, cari, ce este drept, operează cu mai puțin sgomot, dar chivernisesc cu atât mai sigur și culant capitalurile străine încredințate administrațiunii lor.

Culața băncilor noastre și preste tot a instituturilor de bani a naționalităților, față de clientela lor, fie aceea de ori-ce naționalitate, asemenea este notorică și în momente lucide recunoscută chiar și de presa maghiară. Nefiind întemeiate cu scop pur speculativ și de câștig, ci considerându-se pe sine în prima linie drept instituțiuni menite a veni în ajutorul populațiunii în trebuințele sale de credit, instituturile noastre de bani operează, de regulă, cu dobânzi relativ mai moderate, decât

cele mai multe bănci maghiare, iar în cas când clientela în urma unui an rău economic ori a unor pagube elementare nu poate satisface obligamentelor sale, obsearvă față de ea o procedură cât se poate de umană. Impotriva băncilor maghiare din contra, nu arare-ori se ridică plângeri, chiar și în publicitate, că și exploatează câte odată clienții, în modul cel mai neomenos. Cumea gravele acuse de natura aceasta nu sunt lipsite de o basă reală, ne-o dovedește în mod eclatant și „nota“ de mai jos, ce ne-a pus-o la dispozițiune în original un amic al revistei noastre. Cifrele, ce le conține aceasta notă sunt deadreptul îngrozitoare și arată cum unele institute de bani maghiare își înțeleg misiunea de a ridica bunăstarea materială a populațiunii, din ținutul asupra căruia își extind activitatea. Nota de data 28 Iulie 1902 este dela o bancă din părțile transilvănene ale patriei noastre, se referă la un împrumut pe obligațiune cu caventa și conține următoarele poziții:

Capital	K	180—
Spese advocațiale	„	34·90
Spese cu cererea de execuție	„	21 50
Advocatului pentru corespondențe și consultare	„	5—
Pentru admonițiuni trimise înainte de împrumutare debitorului și caventilor și pentru consultări	„	10—
Pentru consultări, corespondențe, telegrame și pierdere de timp în cursul procesului și până ași	„	20—
8% interese din 7 Octobrie 1901 până la 1 August 1902	„	11·70
Competințe	„	5—
Total	K	288·10

Va să dăcă în mai puțin de 10 luni debitorii (din întemplantare niște bieți țărani români) au trebuit să plătească, ca interese și alte accesorii, după capitalul de K 180 împrumutat, horenda sumă de K 108·10, ca pe timpul când cămătăria era la noi în plină floare.

Nu voim să admitem, că cu astfel de spese nejustificate și ruinătoare s'ar încărca numai clientela românească a băncilor maghiare, pentru-că aceasta ar fi o tristă dovadă, că nefericitele lupte politice s'au transplatat și pe terenul economic, unde n'au loc. Din contra, fiindu-ne cunoscute și alte casuri analoage, mai mult ori mai puțin grave, putem susține, fără teamă de a fi desavuati, că exploatarea clientelei, cu dobânzi și spese exorbitante, este nota caracteristică a activității celor mai multe bănci maghiare din provincie.

Acestui contrast dintre băncile maghiare și nemaghiare sunt a se atribui deci, în prima linie, progresele realizate de băncile naționalităților și de aci se explică, pentru-ce la acoperirea trebuințelor lor de credit foarte mulți sēcui și maghiari, sătui de „bineface-rile“ băncilor lor proprii, cercetează cu predilecțiune ghișeurile băncilor nemaghiare, românesci și săsesci.

Încearcă și băncile maghiare a emula atât între sine, cât și cu băncile naționalităților în soliditate, echitate și culanță și atunci vor pute contrabalansa cu mult mai bun succes pretinsa activitate antipatriotică a băncilor nemaghiare, decât prin campanii ziaristice tendențioase și prin suspiționări ridicole.

C. P.

Contul general de „Profit și Pierdere“ al băncilor române pro 1903.

Pentru completarea interesantelor și instructivelor date statistice publicate și în cursul acestui an în Revista noastră asupra băncilor române (bilanțul general și distribuirea profitului net al anului 1903) venim a presenta acum cetitorilor noștri „contul general de profit și pierdere“ pro 1903, cuprindând 89 institute de bani de ale noastre.

Acest cont presintă următoarele venituri resp. cheltuieli:

Venituri:	
Interese dela diverse împrumuturi	K 5.619,783·44
Chirii și arênzi	„ 111,421·98
Provisiuni	„ 429,277·96
Total	K 6.160,483·38

Cheltuieli:	
<i>Interese:</i>	
pentru depozite spre fructificare	K 2.195,042·90
pentru scrisuri fonciare („Albina“)	„ 259,060·47
diverse interese (de rees-compt etc.)	„ 519,653·50
<i>Spese:</i>	
Salarii și bani de cuartir	K 612,116·51
Imprimare, registre, porto, diverse	„ 244,617·14
Marce de prezență	„ 43,657·57
<i>Contribuțiune:</i>	
directă	K 326,882 92
10% după interese de dep.	„ 202 554·87
Amortisări din mobilier	„ 55,348·50
Profit net	„ 1 697,539—
Total	K 6.160,483·38

Totalul venit, în sumă de K 6.160,483·38 care reprezintă venitul brut al totalității institutelor noastre de bani arată față de aceeași poziție a anului de gestiune precedent (1902) o creștere de K 461,309·10; diversele cheltuieli (interese, spese, contribuțiuni diverse și amortisări) au consumat în total suma de K 4.462,944— sau 72·44% (în 1902: 72·89%) ale venitului brut.

Posiția „Interese“ prezintă față de 1902, în urma reducerii etalonului afacerilor active la numeroase bănci de ale noastre, numai o creștere de K 445,773—, deși operațiunile active ale totalității băncilor noastre au crescut în anul 1903 cu mai mult de K 4 milioane.

Provisiunile, a doua poziție mai însemnată a veniturilor, încă arată o creștere de tot neînsemnată dela K 421,267·41 la K 429,277·96, reprezentând d'abia 6·96% (în 1902: 7·39%) ale venitului brut, o dovadă vizibilă și aceasta a culanței băncilor române.

Realitățile proprii ale băncilor noastre, cari conform bilanțului general au reprezentat la finea anului 1903 suma de K 2.674,054— au vărsat în anul de gestiune expirat sub titlul de „Chirii și arânzi“ un venit de K 111,421— ceea-ce corespunde la o rentabilitate de 4·17% (în 1902: 3·66%).

Intre „Cheltuielile“ totalității băncilor noastre, locul principal îl ocupă „Interesele depozitelor spre fructificare, care s'au cifrat cu K 2.195,042—. Considerând că suma Depozitelor spre fructificare a crescut în 1903 cu K 5.627,310— la K 47.215,654—, creșterea de K 219,347— a acestor interese este relativ neînsemnată, și-și află explicarea în reducerea etalonului dela depozite la multe institute de bani de ale noastre.

Reducerea „Reescomptului“ băncilor noastre își află expresiunea și în „Interesele de reescompt“ plătite de ele în 1903 și cari sunt mai mici decât în 1902 cu circa K 52,000—.

Posiția „Salarii și bani de quartir“ prezintă față de 1902 o creștere de K 33,433— cu care sumă parte s'au ameliorat salariile deja existente și s'au sistemizat ici-colea banii de quartir, parte s'au dotat personalul nou angajat. Salarul mediu al funcționarilor, calculând numărul acestora cu 450 a fost circa K 1400—.

Un venit considerabil a avut în 1903 dela băncile române și statul, în visteria căruia a intrat sub titlul de „Contribuțiuni“ suma de K 533,446— sau 8·66% ale venitului brut, cu K 36,838— mai mult decât în 1902.

C. P.

JURISDICȚIUNE.

Proces pentru concediu. Forurile judecătorești din Viena au adus în zilele acestea o sentință de însemnată principială într'un proces intentat de un funcționar de bancă contra institutului său propriu din cauza unui concediu neacordat. Funcționarul din chestiune suferind în grad mare de nervozitate și devenind astfel incapabil de lucru, a cerut în vară, pe baza unui testimoniu medical de la un medic-profesor, concediu spre a pute cerceta o stațiune balneară. Direcțiunea provocându-se la referințele personale și de serviciu ale institutului a refuzat acordarea concediului, cu adaosul, că în cas când funcționarul respectiv totuși ar absenta din oficiu, aceasta se va considera ca o renunțare de bună voie la postul ocupat. Agravându-se boala și după ce repetitele rugări adresate direcțiunii au rămas fără rezultat, funcționarul din chestiune s'a văzut constrins a pleca fără concediu la băile dela Gastein, unde medicul băilor din nou a certificat, că pacientul trebuie să se cureze mai multe săptămâni. Spre surprinderea sa funcționarul a primit într'aceea de la direcțiunea sa înștiințarea, că este dimis din funcțiune. În urma acestei proceduri inumane funcționarul a intentat contra societății proces, rezultatul căreia a fost, că banca a fost judecată a plăti funcționarului toate competențele sale și a purta însemnatele spese de proces. Totodată a anunțat judecătoria, că relația de serviciu poate fi anunțată numai la 1 Faur 1905. Motivul principal al acestei sentințe a fost, că conform regulamentului de serviciu al numitei bănci relația de serviciu poate fi desfăcută numai în cazul unui act punibil, ceea-ce în cazul acesta n'a obvenit.

§

REVISTA FINANCIARĂ.

Situațiunea.

Sibiu, 23 Decembre 1904.

Atât în B.-Pesta, cât și în Viena lipsa de numărare este simțitoare, din care cauză discontul se menține ferm la nivelul de mai înainte. Banca Austro Ungară servește aproape exclusiv ca izvor pentru satisfacerea trebuințelor, fiind-că discontul privat este numai nominal cu $\frac{1}{16}$ % sub etalonul oficial. Cambiile morilor s'au putut plasa în B.-Pesta numai pe lângă $3\frac{1}{2}$ % și $3\frac{5}{8}$ %.

În Berlin se oferă banii per ultimo cu $5\frac{1}{4}$ %, banii de di se pot primi cu 3%, iar discontul privat este de $4\frac{1}{8}$ %. În Londra discontul privat a fost $3\frac{3}{4}$ %, iar în Paris n'a trecut peste $2\frac{3}{8}$ %.

CRONICA.

La finea anului. Cu numărul de față se încheie anul VI al „Revistei Economice“ care va continua să apară și în viitor în condițiunile de până aci. Pentru înlesnirea prelungirii prenumerațiunilor alăturăm o asigurațiune postală, cu care se pot comanda deodată și exemplare ale „Anuarului Băncilor române“ pentru anul 1905, care apare în decursul săptămânei viitoare.

Cu începere dela Anul-nou „Revista Economică“ se va tipări cu ortografia stabilită de Academia Română în sesiunea generală din 1904.

Administrațiunea.

*

Pentru „Magyar Szó“. Acest ziar reproducând în Nr. său dela 15 crt. sub titlul „A hazai román bankok most megjelent évkönyvéből“, datele statistice publicate în Nr. 50 al acestei Reviste asupra distribuirii profitului net pro 1903 la băncile noastre, nu scapă nici ocașunea aceasta, de a suspiționa băncile noastre și a solicita măsuri excepționale față de ele. Ii pare suspect lui „Magyar Szó“, că nu s'au specificat „Scopurile diverse“ pentru cari s'au distribuit K 27,488-62, și nu s'au arătat scopurile spre cari s'a folosit diferența de K 73,657-73, ce rezultă între profitul net de K 1.697,539— realizat și între K 1.623,881— de fapt distribuit în 1903 — de unde ajunge la concluziunea, că sumele acelea trebuie, că s'au dat pentru scopuri politice și naționale românești.

Dacă am fi avut motiv de a ascunde sau masca ceva din datele publicate, nimic nu era mai ușor decât a cumula pozițiile „compromițătoare“ pentru noi sub alți titli; n'am făcut-o însă, fiind-că n'am avut lipsă de o asemenea procedură. Pentru a dumeri pe „Magyar Szó“ ii vom trada secretul celor K 27,488—, descoperindu-i că sub „Diverse“ au intrat toate sumele, cari n'au putut fi considerate între celelalte poziții, precum: profiturile transpuse de multe bănci în contul anului de gestiune proxim (1904), amortisările de perderi, de mobilizare și din edificii făcute din profitul net; cuotele, ce le contribuie singuraticile bănci la „Fondul delegațiunii băncilor“, pentru „Revista Economică“ și alte reviste de specialitate, remunerațiuni etc. etc. Iar diferența de K 73,657-73 între profitul net realizat și cel distribuit am explicat-o și o justificăm cu simplul fapt, că pe când bilanțul general al băncilor noastre cuprinde în total 89 institute de bani, pe atunci distribuirea beneficiilor ne este cunoscută numai dela 78 de bănci de ale noastre.

Prin urmare acuza cu tendințele politice și solicitarea măsurilor excepționale față de băncile noastre (revisuirea statutelor etc.) a fost pripită. ☉

SUMAR.

Puterea băncilor naționalităților. — Contul general de „Profit și Perdere“ al băncilor române pro 1903. — *Jurisdicțiune*: Proces pentru concediu. — *Revista financiară*: Situațiunea. *Cronică*: La finea anului, Pentru „Magyar Szó“.

Bursa de mărfuri din Budapesta.

Cursul din 21 Decembrie 1904.

Grâu de Bănat	per 50 kg. vinde	9-95—10-30
„ „ Tisa	„ „ „ „	10-10—10-45
„ „ Pesta	„ „ „ „	10-05—10-35
„ „ Alba-reg.	„ „ „ „	10-05—10-30
„ „ Bacica	„ „ „ „	10-00—10-30
Secară	„ „ „ „	7-50—7-75
Orz	„ „ „ „	7-10—7-40
Ovės	„ „ „ „	6-90—7-30
Porumb	„ „ „ „	7-90—8-05
Rapiță	„ „ „ „	— — — —
Untură de pore B.-Pesta	„ „ „ „	65—
Slănină (clisă)	„ „ „ „	53-00—55-50

Bursa de Bucuresci.

Cursul din 21 Decembrie 1904.

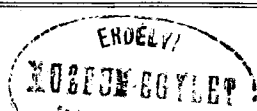
Renta amort. 1881 de 5%	vinde Lei	101 7/8
„ „ 1892 5% <td>„ „</td> <td>103</td>	„ „	103
„ „ 274 mil. 4% <td>„ „</td> <td>93 1/2</td>	„ „	93 1/2
„ „ 1893 4% <td>„ „</td> <td>89 1/2</td>	„ „	89 1/2
Fonc. rurale 5% <td>„ „</td> <td>103 1/8</td>	„ „	103 1/8
„ „ 4% <td>„ „</td> <td>93 7/8</td>	„ „	93 7/8
Scris. fonc. urb. Bucuresci 5% <td>„ „</td> <td>93 1/8</td>	„ „	93 1/8
„ „ Iași	„ „	89 1/2

Bursa de efecte din Viena și Budapesta.

Cursul din 21 Decembrie 1904.

%	V A L O R I	Viena vinde	Bpesta vinde
	Datoria publică comună.	v cor.	p. 100 k
5	Renta unit. în hârtie, Mai, Nov., 16% dare	100-40	100-50
5	„ „ arg. Ian., Iulie. 16% „	100-30	100-50
4	Losuri d. a. 1854 à fl. 250— v. c. 20% „	—	—
5	„ „ 1860 à fl. 500— „ 20% „	156-75	157-50
5	„ „ 1860 à fl. 100— „ 20% „	188—	188-75
—	„ „ 1864 à fl. 100— „ 20% „	280—	280—
	Datoria publică austriacă.		
1	Renta austr. aur., scut. de dare	119-75	120-50
4	„ „ Cor.	100-55	100-50
3 1/2	„ „ de invest.	91-45	—
	Datoria publică ungară.		
1	Renta ung. aur., scut. de dare	118-75	119-25
4	„ „ Cor.	98-25	98-45
3 1/2	„ „ „ „ „ „ „ „	89—	89-30
—	Impr. ung. cu premii à 100 fl.	213-20	214—
4	„ p. regul. Tisei sc. de dare	165-50	165-50
4 1/2	Oblig. de regalii croat-slav.	102-70	102-50
3	Impr. p. regul. Porților de fier	84-10	83—
4	Oblig. rurale croato-slavone	—	99-50
1	„ „ ungară	99—	99—
	Alte datorii publice.		
5	Los. p. regularea Dunării, à 100 fl.	283—	—
4	Obl. Soc. Temeș-Bega	98-50	98-50
5	Imp. cu prem. al orașului Viena	—	—
2	„ „ sârbesci à 100 fr.	99—	—
—	Oblig. cu premii a C. fer. turc. à 400 fr.	132-10	—
—	Impr. bulgar 1889	112-50	112-50
	Scrisuri fonciare și a. a.		
1	Inst. de Cred. fonc. austr.	100-50	—
3	„ „ „ „ cu premii, 1880	314—	—
4	Banca austro-ungară 40 1/2 ani	101-25	101-30
4	„ „ „ 50 ani	—	—
4 1/2	Banca comer. ung. Pesta	101—	101-25
4 1/2	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, repl. 110% în fl.	108-60	108—
4	Obl. com. ale Băncii com. ung., Pesta, 50 1/2 ani	100-50	101—
4	„ „ „ I Casse de păstr. patriot., Pesta	99—	99—
4	Inst. de credit fonciar ungar	100-35	100-40
3 1/2	„ „ „ „ „ „ „ „	100-10	100-25
4 1/2	Banca hipotecară ungară	101-20	101-25
4	„ „ „ „ „ „ „ „	101-15	99-25
4	„ „ „ „ cu premii	277—	139-50
3 1/2	Banca hip. ung. cu premii	—	114—
5	Albina, Sibiu	—	102-50
4 1/2	Cassa de păstrare Sibiu, em. IV.	—	102-50
4 1/2	Inst. de credit fonciar Sibiu, em. VI.	—	101-75
	Losuri.		
	Basilica, à fl. 5—	21-75	22-25
	Credit, à fl. 100—	489—	492—
	Clary, à fl. 40— v. c.	165—	—
	Buda, à fl. 40—	172—	175—
	Pálffy, à fl. 40—	175—	175—
	Crucea roșie austriacă, a fl. 10—	55-75	56—
	„ „ ungară, à fl. 5—	29-70	30-50
	Rudolf, à fl. 10—	70—	—
	Salm, à fl. 40— v. c.	231—	—
	Salzburg, à fl. 20—	79—	—
	St. Genois à fl. 40— v. c.	—	—
	Impr. cu prem. al oraș. Viena, 1874	532—	—
	Triest, à fl. 50—	300—	—
	„Jó sziv“, à K. 4—	—	10-60
	Valute.		
	Galbini austr. sau ung.	11-37	11-43
	„ c. reg.	11-35	11-33
	Napoleond'or (20 frci sau 8 fl. aur)	19-08	19-10
	20 Marce germ. aur	23-56	23-58
	Ruble rusești de hârtie per bucată	—	2-54 1/4
	Bilete germ. 100 M.	117-77	117-85
	„ franc. 100 Fr.	—	95-52
	„ ital. 100 Lire	95-35	95-50
	Ruble, bilete, 100	254—	—
	Lei românești, 100	—	93-80

Prețul per bucată

REVISTA ECONOMICĂ.

Organ financiar

publicat din însărcinarea și cu ajutorul institutelor de credit:

„Albina“, „Ardeleana“, „Auraria“, „Beregsana“, „Berzovia“, „Bihoreana“, „Bistrițana“, „Bocșana“, „Brădetul“, „Cassa de păstrare“
Miercurea, „Cassa de păstrare“ Seliște, „Chioreana“, „Cordiana“, „Corvineana“, „Crișana“, „Detunata“, „Doina“, „Economia“
Cohalm, „Economul“, „Făgețana“, „Fortuna“, „Furnica“, „Grănișterul“, „Hașegana“, „Hondoleana“, „Hunedoara“, „Iulia“, „Lipovana“,
„Lugoșana“, „Luceafărul“, „Mercur“, „Mielul“, „Munteana“, „Mureșana“, „Mureșanul“, „Nădlăcana“, „Nera“, „Olteana“, „Oraviceana“,
„Patria“, „Plugarul“, „Poporul“, „Racoșana“, „Sătmăreana“, „Sebeșana“, „Selăgeana“, „Sentinela“, „Silvania“, „Someșana“, „Steaua“,
„Timișana“, „Ulpiana“, „Unirea“, „Victoria“, „Vlădeasa“, „Zărândeana“ și „Zlăgheana“.

Director:

Dr. Corneliu Diaconovich,

Secretarul Delegațiunii Băncilor Române.

Anul VI.

1904.

SIBIIU,

TIPARUL TIPOGRAFIEI ARCHIDIECESANE.

1904.

Sumar.

	Pagina.		Pagina.		Pagina.
Băncile noastre.		Murășanul	95, 126	Băncile populare în România	428
Agricola (Lugoș)	320	Nădlăcana	95, 134	Băncile săsești, asocierea lor	1
Albina	49, 73, 80 (bilanțul) [113, 124, 280, 287]	Nera	58, 142	Băncile sătești în România	180
Ardeleana	115, 119	Olteana	37, 39, 44, 106	Bănci „naționale“ și „confesionale“	34
Arieșana	141	Oraviciană	59, 60, 65, 126	Bancnote noue a K 10	213
Asociațiunea de economii Ghiroc	49, 83	Pădureana	95	Bilanțul general al băncilor noastre pe anul de gestiune 1903	233
Auraria	93, 98, 99, 149	Parsimonia	74	Bilanțul Ungariei	22
Aurora	174	Păstorul	6	Bonurile de tesaur	379
Bănățana	36, 115	Patria	49, 84, 398	Budgetul comun pe 1905	195
Beregsana	58, 61, 66, 165	Plugarul	37, 39, 44, 84	Budgetul Ungariei pro 1904	188
Berzovia	83	Poporul	79, 84, 126	Bursa și cursurile	396
Bihoreana	37, 39, 43, 93, 307, 358	Porumbăceana	59, 63, 66, 134	Bursa și speculațiunile	405, 412
Bistrițiana	61, 64, 73, 149, 215, 359	Racoțana	59, 63, 65, 106	Carierea funcționarului	190
Bocșana	83, 87, 88, 104	Reun. de impr. Ilva-mare	95	Carierele economice	289
Brădetul	93, 99, 133	Riureana	84, 95	Cassele de păstrare și Asociațiunile	226
Buciumana	198	Săcana	74	Chestiunea concediilor	265
Buna	157	Sătmăreana	37, 40, 42, 85	Circulațiunea bancnotelor	38
Cassa de păstr. Mercurea	104, 111, 112, 133	Schintea	59, 96	Circulațiunea notelor de stat	15
Cassa de păstr. Sasca-mont.	21, 24, 84	Sebeșana, Caransebeș	96, 117, 271	Combaterea socialismului	241
Cassa de păstr. Seliște	83, 87, 124	Sebeșana, Sas-Sebeș	37, 40, 42, 117	Concurența	9
Cassa de impr. Bicaz	157	Sălăgiana	60, 63, 74, 150	Congresul băncilor populare în România	14, 56
Chiorana	76, 77, 84, 124	Sentinelă	51, 59, 68, 85	Congresul internațional al Asociațiunilor	22
Chiseteiana	115, 263	Silvania	78, 85, 166, 325	Congresul internațional al societăților cooperative în Budapesta	322
Comuna	6	Șoimușana	142	Contra băncilor noastre	225
Consum	94	Someșana	37, 40, 43, 96	Controlul institutelor de bani	12, 133
Ciacovana	200, 279	Speranța	118	Controlul permanent la institutele de bani	391
Concordia	104, 123	Steaua	61, 64, 74, 106	Contul general de „Profit și Pierdere“ al băncilor rom. pro 1903	434
Cordiana	49, 94	Ternoveana	374	Conversiuinea rentei comune	15
Coroana	94	Timișiana	50, 52, 61, 126, 166	Cooperativele în România	285
Corona	198	Ulpiana	127, 151	Cotarea obligătoare la bursă	47
Corvineana	58, 116, 271	Unirea	159	Crisa, efectele crizei asupra afacerilor de bancă	313
Crișana	352	Venețiana	166	Crisa, efectele crizei asupra creditelor de reescompt	337
Cugiereana	58, 94	Victoria	106, 110, 151	Crisa, influința ei asupra afacerilor de depozite	321
Dacia	133	Vlădeasa	100, 106, 142	Crisa, problema băncilor în fața crizei	305
Detunata	49, 51, 116	Zărândeana	74	Critica socialismului	235
Doina	30, 32, 105	Zlăgneana	107, 112, 142	Cualificarea funcționarilor de bancă	297
Dunăreana	116, 158			Curs pentru revisori diplomați	398
Economia, Lugoș	94, 150	Economie politică. Chestiuni financiare.		Datoria flotantă de stat	294
Economia, Cohalm	73, 116	A acționarii și adunările generale	153	Distribuirea profitului net la băncile noastre în a. 1903	417
Economul	105, 125	Activitatea băncilor hipotecare ung. din 1899 până la 1903	339	Durata primului an de gestiune	8
Făgetana	116, 165	Activitatea guvernului în 1903	381	Economia politică în lumină modernă	242
Fortuna	73, 77, 79, 125, 304	Activitatea noastră economică	370	Emigrările	217
Furnica	59, 77, 91, 103, 117, [119, 120, 150, 174, 207]	Adunările generale	46	Emigrațiunea în Ungaria	164
Geogeană	354	Adunările generale și acționarii	179	Emisiunea de bancnote	388
Grănițerul	32, 58, 74	Aforisme asupra instituțiunii casnelor de păstrare	27	Etalonul Băncilor noastre	385
Hațegana	58, 62, 67, 158	Amortisarea efectelor	4	Exagerarea principiului sincerității	21
Hondoleana	158	Anomalii în organizațiunea societăților pe acțiuni	363	Fondări noue în 1903	37
Hunedoara	125	Anul economic 1903	13	Fondul cultural al Băncilor noastre	393
Iulia	74, 125	Anul nou	1	Gir, clearing și cec	345
Jiana	165	Apel pentru unificarea ortografiei	425		
Ligediana	117, 125	Asignațiuni de bani în valută externă	132		
Lipovana	58	Asigurarea libelelor de deposit	189		
Luceafărul	125, 312	Asociațiunea regnicolară a Băncilor provinciale	209		
Lugoșana	94	Augmentări de capitaluri	423		
Mercur	95, 134	Băncile noastre pericol pentru stat	353		
Mielul	74, 105				
Monoreana	105				
Munteana	126				
Murășana	84, 86, 88, 134				

Pagina.		Pagina.		Pagina.
	Conducătorul specialist al industriaşului	422	Încetarea dreptului de ipotecă	254
	Dacă acţiunile la nume se transferă pe alţi, competenţa de scală II se calculează după valoarea acţiunilor în timpul transcrierii	373	Industriaşii nu-s îndreptăţiţi a-şi restringe în defavorul interesului public licenţa de a exercita liber meseria	414
	Dacă blancheta cambiei, lipsită de oare-care cerinţă esenţială s'a prezentat spre plătire şi s'a protestat, protestul e invalid	373	Inregistrarea firmei	6
	Dacă contractul, pe baza căruia s'a făcut întabularea greşită, e invalid, competenţa de întabulare nu se poate pretinde	334	Interesele de întârziere cari se calculează la pretensiuni, ce derivă din afaceri comerciale	406
	Dacă în decizie, prin care se anulează cambia, nu-i pus locul datei, nu se poate procedea pe cale cambială contra acceptantului	406	În timpul usufructului singur usufructuarul imobilului e dator a plăti darea de venit după clasa II	413
	Dacă partida ce nu e în calitate de înct, cere ştergerea competenţei, recursul nu-i legat de termen	413	La stabilirea tantiemei direcţiunii nu poate servi ca bază câştigul transportat din anul trecut	373
	Dacă posesorul cambiei a trasat cambia ulterior şi pe nedreptul asupra celui ce la început a figurat numai ca trasant, acesta nu poate fi judecat nici ca acceptant nici ca trasant	373	Legatele pentru ajutorarea elevilor săraci sunt scutite de competenţă	429
	Deciziuni ale forurilor judiciare superioare referitoare la societăţile pe acţiuni	196	Mărimea obligamentului cambial	156
	Despre dreptul acţionarului	291	Membrii direcţiunii şi ai comitetului de supraveghiere sunt responsabili deponenţilor pentru toate daunele cauzate de funcţionari	373
	Despre termenele de plată	203	Obligamentul cambial al străinilor	48
	Directorul executiv	422	O chestiune din procedura execuţională	411
	Domicilierea cambiei	6	O decizie interesantă în cauză de grevă	285
	Dreptul de a pretinde competenţa după un document se prezintă, dacă în decurs de 5 ani competenţa n'a fost pretinsă	374	Plata cambiei	398
	Dreptul de piră al acţionarilor	20	Prenotarea dreptului de ipotecă	131, 181, 212
	Dreptul de vot al femeilor acţionare	219	Prenotarea dreptului de zălog înainte de publicarea concursului	317
	Drepturile acţionarilor în Rusia	181	Prenotarea în cartea funduară în ziua când s'a afişat edictul de concurs nu are valoare	317
	După înaintarea cererii de concurs, averea debitorului comun formează avere menită pentru exonerarea tuturor creditorilor	317	Pretensiunile principale sau accesorii nu mai pot fi validate după facerea planului de distribuire	406
	Este ziua de 11 Aprilie şi de respect pentru cambii?	131	Prin cambia dată în preţul marfei cumpărate preţul se consideră de plătit	406
	Firmele individuale şi întreprinderile	92	Procesul de desdaunare contra direcţiunii şi a comitetului de supraveghiere	90
	Fixarea orei, în care s'a protestat cambia, nu formează o cerinţă esenţială a protestului	406	Proces pentru concurs	425
	Folosirea publicaţiunii: „Prăvălia aceasta se descompune“ învolvă transgresiune	413	Procesul verbal al asanării generale	205
	Fondarea societăţilor comerciale pe baze naţionale este oprită	398	Proprietarul cambiei numai în cas de eroare are dreptul de a îndrepta greşala comisă când a provădit cambia cu cerinţa esenţială, care a lipsit de pe ea	373
	Greva ca vis-major	164	Proprietarul cambial poate pretinde interese	131
	Greva ca vis-major în jurisdicţiunea din străinătate	181	Protest contra protestului cambial	49
	Împrumut acordat pentru emigrare ca usură	140	Protestul cambial în Prusia	140
	Împrumuturile minorenilor	165	Protocolul de împăciuire în procesul de divorţ e scutit de timbru	334
			Rescumpărarea de către creditorii a competenţei de intertenţie votată pe seama falitului	317
			Represintă capitalul social o datorie?	189
			Responsabilitatea băncilor pentru depozitele de efecte	255
			Scadenţa pusă pe cambie în mod manc, posesorul cambiei este îndreptăţit a o completa	406
			Schimbarea firmei din oficiu	398
			Sentinţe de ale judecătorilor mai înalte	342, 350
			Sfera de competenţă a direcţiunii	14
			Sub durata concursului nu se pot câştiga drepturi în cartea funduară cu privire la realităţile ce compun masa concursuală	317
			Subscrierea cambiei făcută cu litere ovreesce este valabilă	406
			Tatăl poate manipula averea copilului minor, şi după-ace acela a ajuns în concurs	312
			Termenul de plată a cambiei	93
			Termenul pentru trimiterea preţului de cumpărare a losurilor de clasă	173
			Termenul prescripţiunii pentru taxa de timbru după scală, pentru cuponii dividendelor îşi ia începutul	271
			Transmiterea acţiun. nominative	171
			Tribunalul are să examineze din oficiu deciziunile luate de adunarea generală	205
			Validitatea cambiei amanetate	6
			Statistică.	
			Anuarul statistic al României	343
			Bilanţul de plată al Austro-Ungariei	245
			Băncile populare în Italia	294
			Circulaţiunea în cassa statului (Cuartalul II 1904)	341
			Date statistice despre asigurările contra focului	316
			Gruparea locuitorilor din Ungaria după ocupaţiune	268, 276
			Producţiunea aurului în 1903	399
			Producţiunea universală a cerealelor în anul 1904	315
			Proprietatea fonciară în Ungaria	171
			Recensementul din 1900 după ocupaţiunea locuitorilor	238
			Referinţele personale ale criminalilor eliberaţi	316
			State cari şi-au sistat plăţile	351
			Statistică economică	169
			110,000 cultivători de mătăsă	190
			Afaceri de dare.	
			Amortizarea restanţelor de dare	212
			Când acţiunile nominative se transferă pe alţii, taxa de scală a doua se solvesce după valoarea acţiunilor din timpul transcrierii	271
			Când e scutit de timbru indosamentul pe cambie	271
			Când valoarea nominală a acţiunilor se urcă, se plătesce taxa după scală a doua	271

Pagina.		Pagina.		Pagina.
	Casele permanente scutite de dare nu sunt supuse la arunc de dare comunală	413		
	Competința de ereditate de 5%o trebuie să o plătească și urmașii fraților vitregi	413		
	Compet. de timbru după tantiemă	48		
	Competința de timbru a imprumuturilor ipotecare simple	131		
	Competințele de timbru pentru legalizarea subscrierilor	140		
	Competința de transcriere a imobilizărilor	148		
	Competința institutelor ori fondurilor de pensuni	156		
	Competința la transcrierea acțiunilor	164		
	Contribuțiunile comunale și de stat în 1899	414		
	Darea de drum nu formează poziție preferită	237		
	Darea de seamă a curatorului masei concursuale e scutită de timbru	406		
	Detrageri la venitul brut	164		
	Favoruri la conversiunea imprumuturilor ipotecare	237		
	Intabularea contribuțiilor și competențelor erariale până la suma de K 10—	205		
	Legea de timbre și competențe	48		
	La privilegiile acordate pentru conversiuni cu privire la timbre și taxe nu se poate reflecta	271		
	Noul tarif vamal al României	6		
	Plătirea în rate a competențelor erariale	92		
	Restanțele de dare	138		
	Restanțele de timbre	148		
	Scala unitară de timbre	140		
	Timbrarea documentelor de prețuire	53		
	Timbrul actelor de asigurare	291		
	Contabilitate.			
	Bilanțul societăților pe acțiuni	306		
	Ceva despre corespondența comercială	371		
	Claritatea și veritabilitatea bilanțului	314		
	Contarea dublă a depozitelor spre fructificare	93		
	Critica bilanțurilor	147		
	Deosebirea între contabilitatea simplă și dublă	354		
	Prețuirea obiectelor de inventar	323		
	Principiile fundamentale ale contabilității în partidă dublă	378, 386, 394, 402, 410		
	Principiul sincerității bilanțului	26		
	Revisuirea bilanțului	155		
	Agricultură.			
	A XIV-a expoziție de vite aranjată de „Reun. rom. agric. din comit. Sibiuului“	335		
	Acțiunea de ajutorare a statului contra lipsei de nutreț	292		
	Agricultura Ungariei în 1903	156		
	„Ajutați și-ți va ajuta și Dumnezeu!“	301, 309		
	Concurs pentru cultura pomilor	206		
	Evaluatiunea recolțelor în România în 1904	406		
	Exportul de cucuruz din România	278		
	Expoziția de vite din Răhău	375		
	Expoziția Societății agrare din România	132, 342		
	Favor de transport la expedarea fânului, paielor și a paielor tăiate etc.	278		
	Frunzările ca nutreț	275		
	Grădinile școlare în arhidieceza gr. or. română din Ardeal	182		
	Iernarea animalelor noastre domestice în acest an	347		
	Incurajarea cultivării și prelucrării cânepii și inului	355		
	Înlăturarea lipsei de nutreț	252		
	Însotirile de lăptărie	182		
	Lipsa de nutreț	326		
	Măsurile guvernului în vederea lipsei de nutreț	365		
	Nutrețul tocat (tăiat)	284		
	Oprirea exportului de porumb din România	319		
	Pomi din pepinierele statului	374		
	Producțiunea cerealelor în Ungaria, Croația Slavonia și Austria în an. 1904	333		
	Programul de lucru al „Reuniunii rom. de agric. din comit. Sibiuului“ pentru an. 1904	142		
	Publicarea prețurilor de bursă a cerealelor pe piețele de cereale din țară	358		
	Recolta cucuruzului în Statele unite nordamericane	286		
	Recolta în America	292		
	Recolta Ungariei în anul 1903	72		
	Recolta universală	325		
	Reuniunea agric. săsească transilvană	359		
	Reuniunea de agricultură regnicolară și lipsa de nutreț	325		
	Reuniunea regnicolară a studenților din Budapesta	206		
	Seceta	292		
	Situațiunea agricolă:			
	(30 Decembrie) 1903	14		
	(15 Martie) 1904	181		
	(15 Aprilie) „	181		
	(15 Mai) „	189, 197		
	(1 Iunie) „	206, 213		
	(15 Iunie) „	231		
	(30 Iunie) „	246		
	(15 Iulie) „	261		
	(31 Iulie) „	235		
	(15 August) „	302		
	(15 Sept.) „	343, 350		
	Societăți pentru vinderea ouelor	375		
	Tratative cu privire la oprirea exportului de nutreț	358		
	Industria.			
	Activitatea industrială în România	366		
	Albumurile „Reun. rom. de agr. din comitatul Sibiuului“	207		
	Cursurile de industrie agricolă pentru popor	193		
	Expoziția societății „Furnica“ și vestimentul românesc	213		
	Industria Ungariei în 1903	139		
	O activitate exemplară. (Meseria și negustoria pe teritoriul desp. „Timișoara“ al „Astrei“)	259		
	Ocupațiunea ucenicilor	414		
	Producțiunea petrolului	166		
	Comerciu.			
	Asociațiunea regnicolară a comercianților din Ungaria	29		
	Asociațiunile de consum	5		
	Cămeră comercială italiană în București	414		
	Comerciu de cont-curent	114, 122		
	Comerciu exterior al României	358		
	Comerciu exterior al Ungariei	271		
	Reforma camerelor de comerț	15		
	Comunicațiune.			
	Bursa și telegraful	371		
	Căile de stat ungare în anul 1904	223		
	Căile ferate ale lumii	263		
	Calea ferată vicinală Făgăraș-Brașov	293		
	Circulațiunea căilor ferate ungare în 1903	73		
	Circulațiunea pe canalul Porților de fer în 1903	351		
	Controlarea pachetelor cu valori	182		
	Despre circulațiunea cu pașapoarte la granița românească și sârbească	283		
	Greva funcționarilor dela căile ferate	157, 165		
	Instituția de bancă a poștelor	330		
	Poșta, telegraful și telefonul în anul 1903	356		
	Procesul greviștilor căilor ferate	262		
	Reforme în serviciul telegrafic	247		
	Tarif excepțional pentru transportarea nutrețului	286		
	Un nou ministru	293		
	Urmările grevei dela căile ferate Ungare	173		
	Veniturile căilor ferate de stat și greva funcționarilor	238		
	Veniturile căilor ferate Ungare în 1903	173		
	Venitul și circulațiunea căilor ferate ungare	133		
	Afaceri de asigurare.			
	Asigurările	25		
	Asigurările contra focului	281		
	Asigurările contra focului și asupra vieții	35		
	Asigurări de pensuni	82		
	Asigurările de viață în Austro-Ungaria în 1903	374		
	Asigurările și repausul duminical	291		
	Importanța asigurărilor asupra vieții	71		
	Importanța asigurărilor contra focului	54		
	Inceputul asigurării considerat dela data ofertei de asigurare	406		
	Judicatura anului 1903 referitoare la cauzele de asigurare	268, 274		
	Reuniunea arhidiecezană de asigurare contra focului în Blaj	38		

	Pagina.
Riscuri exchise dela asigurarea contra focului	205
Societățile americane de asigurare	365

Cronică.

Adaus descumpete funcționarilor	414
Bancnote false	286
Bancnote false	190
Bancnote false à K 10.—	359
Barcian Aurel P. †	262
Ciura Alexandru, † Abrud	294
Congresul internațional și expo- ziția universală a asociațiilor în B.-Pesta	174
Fruma, Dr. I., adv. în Sibiu	423
La finea anului	435
Losurile din 1854	375
Losuri noue	375
O rectificare	123
Pentru „Magyar Szó“	436
Stan, Sofron † Blaj	247
Rescumpărarea felicitărilor de anul-nou	6
Votul direcțiunii și al comitetului de supraveghiere la pertrac- tarea absolutului	430

Învățământ.

Absolvenții școalelor comerciale	249
Academie de export în Ungaria	398
Biblioteci școlare	182
Cariere agricole	298
Cariere silvică	335
Chestia pregătirii specialistilor în toți ramii agriculturii	201

	Pagina.
Cualificarea economică a învê- țătorilor	239
Curs pentru formarea de re- visori publici	374
Curs pentru cualificarea învê- țătorilor în agricultură la școala agricolă din Mediaș	207
Cursul academic la Academia de comerț din Budapesta	293
Cursuri de stupărit în Gödöllő	190
Examenul de maturitate la școala comercială superioară română din Brașov	239
Examenul final la școala de agr. din Sibiu	359
În chestiunea școalelor econom.	345
Inscrierile pentru anul școlar 1904/5 în instit. de învățăm. agric. din Cluj	327
Învățământul industrial în Un- garia	210
Lipsă de interes față de școalele agricole	361
Prelegeri economice	267
Prelegerile economice populare	185
Primiri la școala de agricul- tură din Sibiu	359
Raportul anual al V. al școalei de comerț gremiale din Sibiu pe an. școl. 1903/4	326
Raportul anual XXXII al școalei industriale a orașului Sibiu pe an. școl. 1003/4	318
Școala comercială superioară din Brașov	263
Școala de repetiție economică în noul „Proiect de lege“ al d-lui Berzeviczy	381
Școalele comerciale, reforma lor	7

	Pagina.
Școalele de repetiție econ.	177
Stipendii pentru studenții școalei de agricultură din Cluj	198
Stipendii și ajutoare pentru în- vêțăcei și sodali din funda- țiunea „Andronic“	374

Bibliografie.

Anuarul Băncilor Române. Anul VI. 1905	423
„Carnetul agricultorului“	15
Circulara ministrului ung. de agric. către autoritățile adm. în scopul scutirii contra boalei contagioase de gură și unghii	190
Curs complet de corespondența comercială cu explicarea ter- minilor comerciali, de I. C. Panțu	383
„Das Bankgeschäft und seine Technik“	108
Die Bilanzen der Aktiengesell- schaften u. Gesellschaften m. b. H.	319
Drepturile, datorințele și respon- sabilitatea membrilor comite- tului de supraveghiere	375, 391
„Kereskedelmi Jog“	375
„Legea comercială a Ungariei“... de Dr. Aur. Oltean	199
Le mouvement économique	415
Magyar közgazdasági Lexikon	191
„Pénzügyi Compass“ 1904—1905	367
„Reuniunea rom. de agric. din comit. Sibiiului“, al XV-lea raport general al comitetului central pentru anul 1902	7

